

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

46. mateřská škola Plzeň, Fibichova 4

Fibichova 4, 323 00 Plzeň

Identifikátor: 600 068 960

Termín konání orientační inspekce: 21., 28. ledna 2002

Čj.	044 28/02-5120
Signatura	od4av148

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dvoutřídní mateřská škola je umístěna ve vilové čtvrti sídliště Bolevec na severním okraji Plzně. Zřizuje ji město Plzeň, náměstí Republiky 1, 301 13 Plzeň 1. Statutem města Plzně jsou pravomoci zřizovatele delegovány na Úřad městského obvodu Plzeň 1 se sídlem Plzeň, alej Svobody 60, 323 18. Orgánem státní správy je Magistrát města Plzně, odbor řízení městských podniků, školství, mládeže a tělovýchovy, Kopeckého sady 11, 306 32 Plzeň.

Od 1. ledna 2002 má předškolní zařízení právní subjektivitu.

Kapacita školy je 50 dětí, v době inspekce nebyla překročena.

Součástí předškolního zařízení je mateřská škola a školní jídelna, jejíž činnost nebyla předmětem inspekční činnosti.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací činnost školy vychází z vlastních plánů, které čerpají částečně z programu Zdravá mateřská škola, částečně z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Ke stanoveným cílům jednotlivých oblastí jsou navrženy prostředky jejich realizace v rámci tematických celků. V týdenních blocích je patrná snaha o motivační provázanost, zatím však chybí důslednější respekt na prožitek dítěte jako výchozí bod plánování. Součástí plánů je přehledný soupis již osvojených písní, básní, her. Vlastní práce učitelek není písemně průběžně analyzována, hodnocení probíhá pololetně na pedagogické radě. Bezprostřední příprava učitelek na práci s dětmi byla pečlivá a promyšlená.

Materiálně-technické zázemí školy je na průměrné úrovni. Každá třída pracuje v jedné místnosti rozdělené na část pracovní se stolkou a herní. Stravování dětí obou tříd probíhá v samostatné jídelně. Prostory celého zařízení jsou čisté, světlé, přiměřeně vytápěné. Hračky a pomůcky jsou průběžně obnovovány a doplňovány. K dispozici jsou dva klavíry, televizory, pračka vzduchu. Školní zahrada je vybavená pro sportovní a rekreační vyžití dětí.

V mateřské škole pracují čtyři učitelky, které splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost pedagogických pracovníků.

V průběhu sledovaných činností byly plněny zásady psychohygieny v oblastech vytvoření příznivého klimatu třídy a podmínek vstřícné vzájemné komunikace. Rezervy jsou ve vyváženosti celkového podílu řízených a spontánních aktivit a častějšího zařazování inovačních prvků, jako je experiment, tvořivá dramatika, problémové učení atd., které jsou pro děti více aktivizující než tradiční didaktické metody.

Spontánní a řízené činnosti

Spontánní hra se rozvíjela v celém prostoru třídy. Starší děti mají již upevněné herní návyky, dovedou velmi dobře rozvinout námětovou i konstruktivní hru. Učitelka se na jejich žádost vhodně zapojovala do herních situací, vtipně spolupracovala a přispívala tak k všeobecné radosti ze hry. Hra mladší věkové skupiny byla narušována didaktickými činnostmi, které nevycházely z potřeb dětí, ale byly učitelkou slovně motivovány. Některé děti reagovaly se zájmem, jiné však činnost obtěžovala. Úroveň jejich soustředění byla pak malá a efektivita velmi nízká. Některé děti v průběhu dne projevovaly neuspokojenou potřebu volné hry. Ta je v denním režimu zařazována nekompaktně, a to po příchodu dětí a před vycházkou.

Hra je tak přerušena, obtížně se na ni navazuje, chybí dostatek času na její plné rozvinutí a smysluplné uplatnění herních prožitků v řízených činnostech.

V průběhu inspekční činnosti byly sledovány řízené činnosti pohybové a poznávací. Pravidelně zařazované ranní cvičení má své výsledky ve vysoké úrovni cvičebních návyků dětí. Skladba zdravotních cviků byla přiměřená věku dětí, zátěž byla optimálně vyvážena relaxačními prvky a pohybovými hrami. Motivace převážně plnila svoji aktivizační úlohu. Pohybové činnosti nejmladších dětí byly plynulé, organizované v celém prostoru herny. Dětem byl dán dostatečný prostor pro uspokojení potřeby pohybu, procvičení hrubé motoriky a obratnosti. Vhodně byly zařazeny prvky humoru.

Rozumové a poznávací činnosti realizované ve třídě předškolních dětí byly organizované částečně u tabule, částečně ve skupinách v prostoru třídy. První část řízené činnosti nebyla přímo podložena aktuálními prožitky. Tradiční metoda rozhovoru nad obrázky nebyla pro děti dostatečně atraktivní, a proto aktivizovala pouze některé z nich. Naopak činnostně pojatá druhá část řízené činnosti přinesla oživení a dala dětem prostor pro manipulaci, aktivní učení a rozvoj fantazie. Některé aktivity, zejména zajímavý problémový úkol, byly poněkud narušeny verbálními zásahy učitelky, které omezily tvořivost dětí v samostatném hledání příčin a souvislostí.

Během řízených činností byly děti motivovány v souladu se zvoleným tématem týdne. Menší měrou motivace vycházela z emocí dětí a jejich přirozené chuti k aktivitě. Z tohoto důvodu se někdy nepodařilo dětský zájem plně upoutat. Způsob hodnocení byl založen na pozitivním hodnocení. Učitelky průběžně oceňovaly snahu dětí a posilovaly tak jejich sebedůvěru.

Vzájemná interakce a komunikace probíhala v ovzduší důvěry a otevřenosti. Úroveň řečového projevu dětí korespondovala s jejich věkem. V průběhu řízených činností převažoval verbální projev učitelek, který měl didaktický, u mladších dětí někdy až manipulativní charakter.

Hodnocení kvality vzdělávání

Posouzením úrovně sledovaných výchovně-vzdělávacích činností je kvalita vzdělávání hodnocena takto: plánování a příprava vzdělávacích činností velmi dobrá, personální podmínky velmi dobré, materiální a psychohygienické podmínky průměrné, organizace, metody a formy práce průměrné, motivace a hodnocení velmi dobré, interakce a komunikace průměrná.

Celkově byla výchovně-vzdělávací činnost sledovaná v průběhu inspekční činnosti hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Zvolený systém plánování vychází z koncepčního záměru, který preferuje výchovu ke zdraví. Této koncepci je přizpůsobeno krátkodobé plánování výchovně-vzdělávací činnosti i mimoškolních akcí. Oblasti plánování je v kolektivu věnována velká pozornost, neboť hledání nových cest k prioritám, které stanovuje nový Rámcový program, je náročné a dlouhodobé. Přesto již byly učiněny některé pozitivní kroky směrem k odstranění didaktismu a otevření prostoru pro vnitřní integraci námětů a motivace. Vzhledem ke zvolené koncepci se jako zcela nevhodné jeví plánované pravidelné sledování televizního pořadu.

Součástí Pracovního plánu školy jsou další dílčí plány, které mají dobrou vypovídací hodnotu (např. plán pedagogických rad a pracovních porad, kontrolní a hospitační činnosti, mimořádných akcí školy, spolupráce apod.).

V plánování činnosti mateřské školy převažují pozitiva, i když plány výchovně-vzdělávací činnosti dosud ve všech bodech nesplňují kritéria plné funkčnosti. Vzhledem k pozitivní snaze pedagogického kolektivu dále inovovat tuto oblast byly systém, rozsah a účelnost plánování hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Organizační uspořádání mateřské školy umožňuje její bezproblémový chod, i když denní režim výchovně-vzdělávací činnosti je v některých bodech nepružný a nevychází z potřeb dětí. Všichni zaměstnanci mají písemně stanovenou pracovní náplň, jsou seznámeni se svými povinnostmi i pravomocemi. Pracovní doba učitelek umožňuje překrývání jejich vzájemných služeb v době vycházky, oběda a během činností, které jsou organizovány mimo školu. Provoz zařízení je dán Organizačním řádem, Vnitřním řádem pro zaměstnance, Provozním řádem a Vnitřním řádem pro rodiče dětí. Tyto dokumenty jsou jasně formulované s vymezením práv, kompetencí a povinností.

Informační systém je promyšlený a funkční. Ředitelka má zájem o to, aby se veškeré informace dostaly k zaměstnancům i rodičům bezodkladně. Vzhledem k malé velikosti školy je vedení v denním styku se všemi zaměstnanci a informace může podávat ústně. Pokyny trvalejšího či závažnějšího charakteru jsou předávány prostřednictvím sešitu, kam zaměstnanci připojují své podpisy, či na pravidelných pedagogických radách a provozních poradách. Z nich jsou pořizovány dobře vypovídající zápisy. Rodičům jsou určeny nástěnky, informační schůzky a společné akce, z Vnitřního řádu vyplývá možnost jejich volných návštěv školy.

Kontrolovaná povinná dokumentace je řádně vedena v souladu s § 45b) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Ochrana dat a důvěrných informací je zajištěna před jejich zneužitím.

Mateřská škola organizuje během roku mnoho mimoškolních akcí, které přinášejí dětem bohaté zážitky. V souladu s koncepcí školy je řada aktivit zaměřena na péči o zdraví. Pravidelně jsou pořádány turistické vycházky, předplavecká výuka, bruslení. Další akce jsou zaměřené na návštěvy kulturních zařízení, výlety, seznámení s počítačem atd. Nabídka je velmi pestrá a setkává se s příznivým ohlasem u rodičů a veřejnosti.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání předškolního zařízení je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení školy uplatňuje ředitelka demokratický styl, ale přitom důsledně dbá na dodržování dohodnutých pravidel. V oblasti motivování zaměstnanců využívá aktivity učitelek při plánování a realizaci nadstandardních akcí. Žádoucím způsobem podporuje jejich další vzdělávání. Méně je úspěšná v iniciaci výraznějších změn stereotypních metod a forem práce, rozvolnění denního režimu a celkovém progresivním rozvoji práce školy. Všichni zaměstnanci jsou pravidelně hodnoceni dle daných kritérií. Některé body těchto kritérií postihují i běžné pracovní povinnosti, což není v souladu s funkcí nadtarifních složek mezd. Většina bodů však obsahuje požadavky na mimořádnou aktivitu zaměstnanců a má proto motivující charakter.

Negativním jevem v oblasti vedení a motivování lidí je v malé míře prosazovaná změna metod a forem práce v souladu s prioritami předškolního vzdělávání. Pozitivní je podpora mimoškolních činností, snaha o vytvoření kompaktního pracovního kolektivu a podpora dalšího vzdělávání učitelek. Negativa a pozitiva jsou v rovnováze.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky se opírá o kvalitně zpracovaný plán, kde jsou v jednotlivých oblastech stanoveny reálné cíle. Vzhledem k podmínkám školy je preferována průběžná kontrola. Předložené záznamy čtyř provedených hospitací jsou stručně strukturované, obsahují doporučení a závěry vztahující k vytčenému cíli. Aktuálně se jeví potřeba zaměřit některé cíle na inovaci metod a forem práce a potlačení přetrvávajících tendencí více činnosti dětí řídit, než podporovat jejich samostatnost a otevřenost.

Systém, rozsah a efektivnost kontrolních mechanismů jsou vzhledem k podmínkám školy dostatečné, jejich úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy má dlouhodobé řídicí zkušenosti. Při řízení dává prostor samostatnosti a iniciativě zaměstnanců, ale zároveň stanovuje jasná pravidla, která jsou respektována. Svým způsobem vedení tak vytváří velmi dobré podmínky pro plnění vytčených koncepčních záměrů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 20. 12. 2001, bez čj.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 447/96, ze dne 28. 3. 1996, Informační výpisy ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. 9. 1998 a 16. 9. 1999, bez čj.
- Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy ze dne 1. 10. 1992, bez čj.
- Pracovní plán na školní rok 2001/2002
- Organizační řád, Provozní řád školy
- Vnitřní řád pro zaměstnance, Vnitřní řád 46. mateřské školy
- Zápisy kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy ve školním roce 2001/2002
- Plán pedagogických rad a provozních porad na školní rok 2001/2002, Zápisy z pedagogických rad a provozních porad od roku 2000
- Kritéria pro přiznání osobních příplatků a mimořádných odměn zaměstnanců
- Přehled o docházce dětí ve školním roce 2001/2002
- Evidenční listy dětí, Osobní listy dětí - platné pro školní rok 2001/2002
- Přehled výchovné práce tříd 1. a 2. ve školním roce 2001/2002
- Plány výchovně-vzdělávací činnosti tříd 1. a 2. na školní rok 2001/2002
- Personální dokumentace zaměstnanců mateřské školy

ZÁVĚR

46. mateřská škola Plzeň, Fibichova 4 zajišťuje soustavnou odbornou práci s předškolními dětmi při zohlednění podmínek školy a možností jejich zaměstnanců.

V průběhu hospitační činnosti provedené během orientační inspekce byla kvalita vzdělávání hodnocena na průměrné úrovni.

Nejvýraznějšími pozitivy byl pěkný vztah učitelek k dětem, trpělivost k jejich vyjadřování, neotřelé nápady, preference humoru a vhodná práce s chybou. Rezervy byly shledány ve svázanosti organizace denního režimu, kde převažují řízené činnosti nad spontánními aktivitami, stereotypností metod a forem práce s důrazem na plnění didaktického cíle a absencí vyššího podílu inovačních trendů.

Podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

V Plzni dne 13. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 2. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Zdeňka Kreuzerová	Kreuzerová v. r.
-------------------	------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát města Plzně, odbor řízení městských podniků, školství, mládeže a tělovýchovy	7. března 2002	044 5/02-5120
ÚMO Plzeň 1, alej Svobody 60, 323 18 Plzeň	7. března 2002	044 6/02-5120

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány